

OSZTÁLYKÖZÖSSÉG-ÉPÍTÉS (OSZTÁLYFŐNÖKI PROGRAM)

9-12. évfolyam
(Esti tagozat)

A középfokú felnőttoktatás számára készített osztályfőnöki program célja az, hogy elősegítse az iskolák (és a pedagógusok) számára azt, hogy az egyes évfolyamokra beiratkozott, számos helyről érkező, sok esetben alulszocializált, motiválatlan, ismerethiányokkal küszködő tanulókból az iskolai előrehaladás, a tanulás sikeressége érdekében felgyorsítsa az (osztály)közösség kialakulását. A másik cél az, hogy az óra keretében lehetőség nyíljon a tanulókkal azoknak a kérdéseknek az alaposabb megbeszélésére és megvitatására, amelyekre a szaktárgyi órákon nem minden esetben jut idő. A témák feldolgozása hozzájárulhat a tanulók eligazodáshoz az ún. „mindennapi kérdésekben”, aktualitásokban. Az órákon a szemléletformálás mellett jelentős hangsúlyt kaphat a tanulásal kapcsolatos motiváció erősítése és a különféle tananyagtartalmak iránti érdeklődés felkeltése.

A tananyag elvégzése lehetővé teszi azt, hogy az osztályfőnök a tanulók sokszor csak formális (az adminisztráció szempontjából ugyan nem nélkülözhető) megismerése helyett magukról a tanulókról és a tanulóktól kaphassanak komplexebb információkat, amelyek elősegíthetik az idő előtti iskolaelhagyás, a tanulási kudarcok magas arányának a csökkenését.

A programot (de legalább is annak számottevő részét) célszerű, ha az adott osztály felelőse, osztályfőnöke „tanítja”. Itt tehát többről és másról van szó, mint a hagyományos osztályfőnöki órák esetében megszokhattuk. Ezeken az órákon is „tananyagot” kell feldolgozni, amelyeknek a célja részben eltér a többi tantárgy és műveltségterületétől. Amíg a többi esetben elsősorban a közismereti tananyag elsajátítása áll a középpontban, itt a hangsúly – az elmondottakon túl - azoknak a kompetenciáknak a fejlesztésére irányul, amely erősíthetik a tanulók beilleszkedését az iskolai közösségekbe. A cél ezért alapvetően az, hogy az osztályba járó tanulók idővel valódi közösséget alkossanak, mert ennek a kialakulása/kialakítása nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanulók iskolával és tanúással kapcsolatos kedvezőtlen attitűdjei megváltozzanak.

9. évfolyam: Esti: heti 1 óra, évi 36 óra

Tematikai egység	Osztályközösség-építő program	Órakeret 36 óra
Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.	
A tantárgyhoz (műveltségterülethez) kapcsolható fejlesztési feladatok	A tanulást támogató módszertani megoldások fontosságának felismertetése. Elképzelések kialakítása az egyéni és társadalmi szintű tanulás fontosságáról. A legfontosabb ünnepek tartalmának és jelentőségének belátása, felismerése. Világos kép kialakítása a helyi politika és média világáról és működéséről.	

	Az egészséges életvitel fontosságának felismertetése, elfogadtatása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
<p>Tanulás tanítása 1. (A téma feldolgozásához tervezett órakeret: 6/3 óra.) Az iskola és a tanulás szerepe – az élethosszig tartó tanulás eszméje (4/2 óra). Ünnepek a társadalomban és családban (4/2 óra). Helyi társadalom és intézményei (civilszervezetek, helyi média) (4/2 óra). A helyi politikai világa /önkormányzat, képviselők, pártok/ (4/2 óra). Egészséges életvitel (életmód –életvitel kérdései) (4/2 óra). Gazdaság, munkaerőpiac (4/2óra). Szabadon tervezhető órakeret: (6/3 óra).</p>	

10. évfolyam: Esti: heti 1 óra, évi 36 óra

Tematikai egység	Osztályközösség-építő program	Órakeret 36 óra
Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.	
A tantárgyhoz (műveltségterülethez) kapcsolható fejlesztési feladatok	<p>A tanulást támogató módszertani megoldások fontosságának felismertetése, elfogadtatása. Képesség fejlesztése a saját tanulás megszervezésére, a tanulási környezet kialakítására. A feketegazdaság és korrupció kedvezőtlen társadalmi/gazdasági következményeinek felismertetése. Alapvető álláskeresési technikák elsajátítása. Gyakorlat szerzése a konfliktusok feloldásában.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<p>Tanulás tanítása 2. (A téma feldolgozásához tervezett órakeret: 6/3 óra.) Munkavállalás és erkölcsi dilemmák (a fehér és fekete gazdaság szerepe) (6/3 óra). Munkanélküliség és képzettség összefüggései (4/2 óra). Álláskeresési technikák (4/2 óra). Fenntartható fejlődés – helyi szintű környezetvédelem (4 /2 óra). Konfliktusok és megoldásaik (6/2 óra). Szabadon tervezhető órakeret: (6/3 óra).</p>		

11. évfolyam: Esti: heti 1 óra, évi 36 óra

Tematikai egység	Osztályközösség-építő program	Órakeret 36 óra

Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.
A tantárgyhoz (műveltségterülethez) kapcsolható fejlesztési feladatok	A tanulást támogató módszertani megoldások alkalmazása. A saját tanulás megszervezése, a tanulási környezet kialakítása. Különbéféle információforrások felhasználása az eredményes tanulás érdekében. Helyes elképzelés kialakítása a normakövető és normaszegő magatartási mintákról. A tudatos fogyasztás és vásárlás társadalmi szintű hasznosságának felismertetése. Képesség fejlesztése reális családi költségvetés megtervezésére.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
<p>Tanulás tanítása 3. (A téma feldolgozásához tervezett órakeret: 6/3 óra.) Életpálya-építés-karriertervezés (8/4 óra). Társadalmi normák és a deviáns magatartás (4/2 óra). Tudatos vásárlási / fogyasztási szokások és az ökológiai lábnyom (4/2 óra). Helyi hagyományok, népszokások, hungarikumok (4/2óra). A családi gazdálkodás tervezése (4/ 2óra). Szabadon tervezhető órakeret: (6/3 óra).</p>	

12. évfolyam: Esti: heti 1 óra, évi 31 óra

Tematikai egység	Osztályközösség-építő program	Órakeret 31 óra
Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.	
A tantárgyhoz (műveltségterülethez) kapcsolható fejlesztési feladatok	Jártasság a tanulást támogató módszertani megoldások alkalmazásában. A saját tanulás hatékony megszervezése, a tanulási környezet kialakítása. Jártasság különféle információforrások felhasználásában az eredményes tanulás érdekében. A társadalmi kohézió erősítésének szükségességének és az ehhez szükséges eszközök felismertetése. Reális elképzelések kialakítása a családtervezésről. Elképzelések kialakítása a műveltség összetevőiről és azok fontosságáról.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		

Tanulás tanítása 4. (A téma feldolgozásához tervezett órakeret: 6/2 óra.)

Tanulási stratégiák az érettségire (együtt vagy külön? –tanulóközösségek előnyei és hátrányai) (4/2 óra).

A társadalmi integráció/kohézió (az együttélés dilemmái – többség/kisebbség) (4/2 óra).

Házasság, család, gyermekvállalás (demográfia mikro- és makroszinten) (4/1 óra).

Férfiak és nők a társadalomban (a hagyományos nemi szerepek változásai) (4/1 óra).

Mit gondolunk a műveltségről? (általános műveltség – iskolai tudás dilemmái) (3/1 óra).

Szabadon tervezhető órakeret: (6/3 óra).